

DEBRECZEN

Kereskedőház, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika-bérez.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
valamint vasárnap (6 oldal) 200 P.

Egyenlő elbánást

A demokrácia az élet minden megnyilvánulásában megköveteli az egyenlő elbánás elvének az érvényesítését. Ha ezt minden vonatkozásban betartanák, nagyon sok visszasság és igazságtalanság volna kiküszöbölhető.

A demokráciának ebből az alapvető szabályából kiindulva követeljük, hogy a magyar sajtó papírkérdésének megoldásánál is érvényesítsék az egyenlő elbánás elvét.

November 30-áig az úgynevezett gépsímanymó papír, amelyen a vidéki lapoknak nagyrésze készül, kg-ként 1077 pengőbe került, ab gyár. November 30-ától ugyanennek a papírnak az árát hivatalosan az illetékes szerv kg-ként 4196 P+10% forg. adó és egyéb illetékekben állapította meg ugyancsak ab gyár. Ez az új ár azt jelenti, hogy a Budapest-Debrecen közötti fuvar felszámításával 1 kg. papír több mint 7000 pengőbe kerül. Ez nem volna baj abban az esetben, ha ugyanezt az árat fizetnék a fővárosi lapok is a papírról. Ebben az esetben egyenlő elbánás elve teljesen érvényesülne. Azonban nem ez történik. A kormány nem engedélyezte az úgynevezett rotációs-papír árának az emelését. Annyak az ára marad továbbra is kg-ként 560 pengő + forg. adó és egyéb illeték, vagyis cca 650 pengőbe kerül ab gyár 1 kg. rotációs papír. Természetesen a rotációs papír előállítására nem 560 pengő, ugyanúgy, mint ahogy az úgynevezett gépsíma nyomó papír előállítására nem 4196 pengő. Azt az összeget, amivel a rotációs papír előállítására több kerül, miniszteri engedéllyel az úgynevezett gépsíma nyomó és egyéb lapos nyomó papírok árához esepják hozzá csak azért, hogy a rotációs papír árát ne kelljen emelni. Ennek következtében a rotációs papíron előállított lapok áraitak nem kénytelenek emelni, ami által viszont rendkívül egészségtelen állapot következik be. Míg a vidéki lapok majd 300-400 pengőre kénytelenek emelni példányuk árát, mintán gépsíma nyomó papíron állítatnak elő, addig a budapesti lapok továbbra is a 100 pengős árat tudják tartani.

Az olvasó azt kérdezhetné tőlünk, hogy miért nem használnak a vidéki lapok is rotációs papírt? Azért nem használhatnák, mert olyan csekély a rotációs-papírgyártás Magyarországon, hogy ebből éppen a fővárosi lapokat is egy-két „jó nexusal” rendelkezésükkel tudnak ellátni. Külföldi rotációs papír pedig egyelőre még nem kerül az országba.

Tiltakoznunk kell az ellen, hogy a jóval nehezebb, nyomottabb körülmények között

Szovjet emlékirat Németországban még fennálló német és magyar egységekről

Berlin (Tass): Az Izvesztija tudósítójának jelentése szerint Berlinben úgy tudják, hogy a napokban a németországi szövetséges ellenőrző tanács elé szovjet emlékiratot terjesztettek.

Az emlékirat kifejti, hogy a Németország vereségéről szóló nyilatkozattal és a berlini értekezlet határozataival ellentétben Németország angol megszállási övezetében még mindig nagyobb német fegyveres alakulatok vannak és továbbra is működnek a német hadsereg, a haditengerészet és a légihaderő hatóságai.

Az emlékirat felsorolja azokat az egységeket, amelyek még működésben vannak. Megemlíti, hogy az angol megszállási övezetben több mint 12 ezer

főnyi magyar egység is tartózkodik, ezredekre és zászlóaljakra osztják, parancsnokokkal rendelkezik.

Kitűnik, — fejezi be az emlékirat, — hogy a német csapatok katonai, tengerészeti és légi hatóságok, valamint szárazföldi, légi és tengeri kötelékek, csapategységek fenntartása az angol övezetben semmiképpen sem egyeztethető össze a meggyezés jellemző vonásaival. Mindezeknek a csapattesteknek légi és katonai parancsnokságoknak, az eszt ezredeknél, ltván és leti egységeknél és magyar ezredeknél fenntartása teljesen ellentétben áll a berlini értekezlet határozataival és Németország leveréséről szóló nyilatkozattal. (MTI.)

Megkezdődött a cseh és magyar kisebbségek kicserélésének tárgyalása

Páris. A csehszlovákiai rádió közli, hogy Klementis csehszlovák és Gyöngyösi János magyar külügyminiszter meg-

kezdte a cseh és magyar kisebbségek kicserélésének tárgyalását.

A népköztársaság, termelés, bányák államosításának kérdése a parlamenti vitában

A nemzetgyűlés kedden folytatja a kormányprogram feltételei vitát. Első szónok Veres Péter volt a Nemzeti Parasztpárt részéről. Megállapította, hogy az ipari vállalkozóknak éppen úgy termékekben kellene beszállítani az államnak jutó részt, mint ahogy a mezőgazdák, amikor terményben fizetik adójukat. Részletesen foglalkozott a földkérdéssel. A helyes mezőgazdasági termeléshez vezető első lépés a földosztás volt. Rámutatott arra, hogy ez a földosztás olyan, amelyet egy vesztett háború után lehetett végrehajtani. Megállapította, hogy visszafelé nincs út. A cselédsorba nem lehet visszailleszteni a földhözjutottakat és nem is szabad. Ezután arról beszélt, milyen tennivalókat van szükség a földreform gyors és helyes befejezésére. A ma törpebírtokos országává vált Magyarországon nem szabad visszatermi a régi gazdasági politikának. A kalkuléció nélküli dolgozó törpebírtokosok milliói teljesen tehetetlennek válnak a nagytőkével, különösen a kereskedelmi tőkével szemben.

B. Szabó István kisgazdapárti volt a következő felszólaló. Meggyőződése, hogy mint a történelem folyamán mindig, most is lesznek a magyarságban férfiak, akik ki tudják vezetni az országot a mai nehéz helyzetből. Hangsúlyozta, hogy minden eszközzel

támogatni kell a belső rend megszilárdítását. A termelés útjából el kell hártani minden akadályt. Olyan világot kell teremteni, amelyben a munkásság jó kedvvel és ambícióval dolgozik. Megkezdte a beszédét a közgazdasági gépezet megtisztításának gondolatával kezdte. Hosszasan foglalkozott a közigazgatás terén való tennivalókkal. Az államforma kérdésében — úgymond — teljesen egyetértünk a Szociáldemokrata Párt álláspontjával e szakaszon. Magyarországon nem jöhet más és nem is lesz, mint népköztársaság. Megállapított, nincs nemzeti egység kommunizisták nélkül.

Varga Béla barátai jobbát nyújtotta beszédében felénk. Mi ezt a baráti jóbót őszintén megfogadjuk és elfogadjuk. Mi is valljuk azt, hogy parasztság nélkül nincs országépítés. Amikor nyomtatékkal követeljük a szénbányák államosítását, akkor nemcsak az ipari munkásság nevében és érdekében követeljük ezt, a kisgazdáknak is érdeke, hogy ne fektessék el a szénét. Tildy Zoltán kormányát teljes erővel, odaadással és szövetségi hűséggel fogjuk

át az újságpapírok előállítására költségeinek egy részét. Ebben az esetben érvényesült volna az egyenlő elbánás elve, mert az újságok úgy vidéki, mint fővárosi lapok, az egyformán olcsóbb papírt kapták volna, ugyanakkor egyéb nyomdai papírokat felhasználó vállalatoknál is érvényesült volna az

támogatni.

Végül határozati javaslatot terjesztett be. Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a nemzetgazdaság érdekében a legközelebbi élezeszakon terjessze be a

szénbányák államosításáról szóló törvényjavaslatot. Addig is becsússzon ki rendeletet a szénbányák haladéktalan állami kezelésbe való vételére.
Legközelebbi ülés szerdán.

Angol vádló beszélt Nürnbergben

A nürnbergi bűnper keddi tárgyalásán a brit vádló a béke elleni bűnoselekménnyel vádolja a német háborús bűnösöket és részletes jogi fejtegetésekkel bizonyítja, hogy alaptalan a védelem alaki kifogása. A brit vádirat megállapítása szerint az első világháborút követő Páris-környéki békeszerződések, majd a Kellogg-féle egyezmény jogi formája is ki-

rekesztette a háborút a nemzetközi viszályok megoldás módszerei közül. De az írói jogszabályok nélküli is bűnök minősül a támadó háború.

A vádirat a továbbiakban azaz a kérdéssel foglalkozik, felelőssé lehet-e tenni az egyént olyan tetteiért, amelyet az Állam nevében követett el. Erre a kérdésre igennel kell felelni.

Érdekes valóságok a Rajniss-perben

A Rajniss-per keddi tárgyalásán dr. Klár Zoltán arról vallott, hogy a vádlott már a harmincas évek elején nyíltan a horogkeresztes mozgalom mellé állt és igyekezett szimpátiát kelteni Hitler iránt. A Magyar Futár bomlasztó hatását hangoztatta. Rajniss egész snjítótevékenysége arra irányult, hogy a németeket idehozza és a német uralmat megteremtse Magyarországon.

Lázár Miklós azokról az időről emlékezett meg, amikor Rajniss még azt írta, hogy Hitler és a nemzeti szocializmus nem kerülhet uralomra. Baráti körében sok volt a zsidó és legjobb barátja egy zsidó ügyvéd volt, akit a Gestapo elhurcolt és meggyilkolt.

Zsolt Béla arról vallott, hogy 1939-ben a berlini Film Klub-

ban egy Bágyoni nevű zsidó újságíró részegen csapkodta az asztalt és azt mondta, hogy „nem lehet egy büdös vasat kapni a németektől, mert az egész pénzt Rajniss és Milota kaparintja el”. Később a berlini volt magyar katonai sajtóosztás informálta pontosan, milyen szubvencióban részesült a német részről a nyilvános lapok.

Kun László újságíró arról vallott, hogy az Esti Újság irányítását 1944 március 19. után Rajniss végezte s az antiszemitizmus és németek oldalára állás szempontjából ez a vonalvezetésben lényeges változást jelentett.

A szerdai tárgyaláson Kaszós Bálint kihallgatására és az íratok ismertetésére került sor.

Alkotmány-ünnep a Szovjet-Unióban

December 5-én ünnepli a Szovjet-Unió népe a sztalini alkotmány napját. A moszkvai rádió ebből az alkalomból rámutat arra, hogy a szovjet állam nemzetiségi állam, amelynek keretében mintegy hatvan nemzet, illetve népcsoport él. E szovjet alkotmány lényeges vonása, hogy a Szovjet-Unióhoz tartozó népek elnyomását megszüntette és életüket a teljes, igazi egyenjogúság alapján szabályozta. Minden nemzetnek biztosította az önrendelkezési jogát, önálló állami létét, a testvéri együttműködés alapját. (MTI.)

A román szociáldemokraták külön listán indulnak

Bukarest. A román szociáldemokrata párt hétfőn tartott értekezletén elfogadta azt az indit-

ványt, hogy a szociáldemokraták a választásokon külön listáron induljanak.

Megalakult az olasz kormány

Római jelentés szerint megalakult Gasperi kormánya. A miniszterelnök kijelentette, hogy kormányának létrehozását a liberális párt tette lehetővé azzal, hogy beleegyezett a belügyminiszteri tárcsa átadásába a szociálisták számára.

Rádióüzenetek a külföldön rekedtekhez

A külföldön rekedt magyarok hozzáhozatali ügyeivel foglalkozó kormánybiztosság közli, hogy a jövőbeli értesítés lehetőségén kívül most már megvalósult a rádió útján való szóbeli közlés is. Az üzenetközvetítés előreláthatóan december 10-án kezdődik, amikor a külföldön rekedt magyaroknak rádió útján küldhetnek üzeneteket a hozzátartozók. Részletekről a

hetetlenné lehet tenni a vidéki sajtó működését. Már pedig a demokratikus magyar élők megköveteli, hogy a demokratikus sajtó akadálytalanul teljesítse feladatát.

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

Rádió még ezen a héten pontos
szájközfát ad hírszolgálatát.

A magyar kormány képviselői a Debreceni Vásáron

A kereskedelemügyi minisztériumból értesítés érkezett Debrecenbe, hogy a kormány és az egyes minisztériumok képviselői külön szünnapokon érkeznek Debrecenbe. A szünnapok vagy az éjszaka folyamán, vagy a reggel futnak be a debreceni pályaudvarra.

Ugyancsak ma érkeztek értesítés arról, hogy a román kormány képviselői és a román hatóságok fejei reggel nyolc órakor indulnak Nagyváradra és tizenegy óra felé érkeznek Debrecenbe. Ünneplő fogadásokra minden előkészület megtörtént.

ban, valamint este 9 órakor a szokásos ismertetésben.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása ma szerdán déli tizenkét órakor lesz. Hála az orosz pártisanok nagylelkűségének, a kiállítási terem lütféle biztosítva van.

A kiállító cégek megnyugtató sára közölhetjük, hogy a kiállított tárgyak őrzésére megtörténtek a gondos intézkedések, mert megfelelő katonai és rendőri készenlét tartja ügy éjjel, mint nappal a kiállítás területén a szolgálót.

Itt említhetjük meg, hogy Horovitz Lászlót, az angol-amerikai delegáció vezetőjét bevélasztották a Debreceni Vásár igazgatóságába.

A Kiszgaza Párt gyűjtötte a legtöbb élelmet a hadifoglyoknak

A hadifogoly bizottság tegnap tartotta szokásos heti ülését. A bizottság tagjai előtt ismertették a honvédelmi minisztérium rendeletét, mely útjében a Hadifogoly Szolgálat a közeljövőben nagy átszervezésen fog átmenni. Ismertették ezután, hogy a hadifoglyok számára indított élelemgyűjtés alkalmával a Kiszgaza Párt gyűjtötte a legtöbb élelmet. Novemberben például a politikai pártok részéről csak a Kiszgaza Párt gyűjtése érkezett be a hadifogoly elosztóhoz.

A Kereskedő Társulat a koporé készítés tekintetében fejtett ki kegyeletos munkát. A Társulat tagjai több mint másfél millió pengőt gyűjtöttek eddig. A hadifoglyok

temetésével kapcsolatban bejelentették, hogy jelenleg nagyon rosszul áll a koporé készítés, mert nincs faanyag. Válaszint, hogy papírban temetik el a jövőben a hadifoglyokat. A közelgő karácsonyi ünnepekre nagy gyűjtést indítanak a pártok és az egyesültek és a „Mindenki Karácsony-fája” alatt a hadifoglyok is megtehető segélyjuttatásban részesülnek.

A bizottság döntést hozott abban a tekintetben, hogy az osztrák és német elhunyt hadifoglyokat külön helyen temetik el. Ezeket a hadifoglyokat a Köztemetőben az erre a célra kijelölt sírparcellákban helyezik el.

Debrecenben van az az íróasztal, amelyen aláírták a fegyverszüneti szerződést

Horovitz László, az angol-lasz nagyhatalmak magyarországi bizottságának elnöke a következő közléseire kért fel bennünket:

Tudomásomra jutott, hogy Debrecenben van az az íróasztal, amelyen aláírták a szovjet-magyar fegyverszüneti szerződést, amely végetvetett annak az ádatlan háborúnak, amelyet a magyar nép akarata ellenére indítottak Hitler bérencsei.

Felkérem azt, aki ennek a történelmi eseménynek birtokában van, jelentkezzen nálam, mert az a szándékom, hogy ezt a történelmi íróasztalt a most megnyitott Debreceni Vásáron kiállítsuk nyilvánosság előtt és lehetővé tesszük, hogy a Debreceni Vásár minden látogatója megtekinthesse azt az asztalapot, amelyen a háború egyik legfontosabb okmánya megszületett.

A bejelentést az Arany Bikában lévő lakásomra kérem.

Horovitz László.

Szerdán megalakul a magyar-román kamara

A magyar román kereskedelmi, kultúrális és sajtókapcsolatok előmozdítására Debrecenben megalakul a magyar-román kereskedelmi kamara. Erre kiváló alkalom kínálkozott a Debreceni Vásár megnyitása, melyre a román gazdasági élet vezetői Debrecenbe érkeztek. Az érdekeltség részéről a Kamara megalakulásának előkészítő munkálatait befejezést nyertek, úgy hogy ma, szerdán délután fél 4 órakor az alakuló közgyűlést az Arany Bika szálló egyik kisebb termében meg lehet tartani. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltség széleskörű rétegét meghívta a közgyűlésre.

1920 óta már 25 éve
ajánlunk megrendelési szolgálatára
BERZÉKI fotó
Piac u. 38. sz. alatt az udvarban, dec. 1-4-ig ugyanezen ház utcai irodájában várja szíves megrendelést.

MIKULÁSRA
iljúsági, mesés könyvek,
leprellők, levélpapírok, emlékkönyvek, fotó albumok, 1946
évi előjegyzési naptár
nagy választékban
SZIKSZAY-nál Püspök
pályán

MA délután fél 4 órakor este 6 órakor
CSOKONAI színház
Mikulás d. u. Hapsugárka
Mária főhadnagy

MA Szünet.
KAMARA színház

B. lista rendelet készül

Az igazságügyminisztériumban rendelettervezet készül a közalkalmazotti kar demokratikus átszervezéséről. A rendelet értelmében kell megtörténni a közalkalmazotti kar elkerülhetetlenné váló leépítésének. A készülő rendelet lesz tehát a B. lista rendelet. A tervezet szerint el kell bocsátani azt a közhivatalnokot, akinek működése az ország demokratikus szellemű újjáalakítása szempontjából károsnak bizonyul, vagy feladatát

nem végzi kifogástalanul. Az elbocsátásra a hivatalfőnök tesz előterjesztést, majd az ügy bizottság előkerül, amelynek javaslata alapján a minisztertanács dönt a kérdésben véglegesen. A végelbírás alá vonás okát írásban kell közölni az illető közalkalmazottal, hogy 8 napon belül megtehesse észrevételét.

A közalkalmazottak Szabad Szakszervezete kifogásokat emel a tervezet egyes pontjai ellen.

Zavargások Észak-Iránban

Az amerikai rádió teheráni jelentése szerint Észak-Iránban ismét zavargások törtek ki. A tartomány kormányzóját agyonlőtték. (MTL)

Washingtoni külügyminisztérium közli, hogy a Szovjet-Union elutasította Északamerikának Irán kiűrtésére vonatkozó javaslatát. A javaslat a kiűrtést 1946 január 1-ig tervezte.

A külügyminisztérium a jegyzék részleteit csak akkor közli a nyilvánossággal, amikor London és Moszkva is közlésezi végleges állásfoglalását. A szovjet jegyzék nem változtat azon a tényen, hogy a három Teheránban megegyezett hatalom kötelezettséget vállalt Irán 1946 március 2-ig való kiűrtésére.

Washingtonban nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a hivatalos szovjet kijelítésnek, hogy a szovjet elöget tesz az 1942. évi angol-iráni és szovjet megállapodásokban foglalt kötelezettségeinek.

Halálra ítélték Quisling belügyminiszterét

Az osztrák törvényesék Hagenint, Quisling belügyminiszterét bűnösnek találta hazafias vétségében és egyhangúlag halálra ítélték. Az ítélet értelmében vagyonának egy részét elkobozták.

A budapesti népbíróság

most tárgyalta Balázs Kornélak, a közigazgatási bíróság volt másodnökönek bűnyegét, akit azzal vádoztak, hogy a nyilas mozgalomnak segítséget nyújtott a hatalom megszerzéséhez és megtartásához. A vád szerint Balázs múlt év október 27-én megjelent az országgyűlés összejövetelén, amelyen Szálasi Ferenc letette a miniszterelnöki esküt és ugyancsak jelen volt azon az országgyűlési ülésen, amelynek során a Szálasi-kormány tagjai tettek le az esküt. A bíróság Balászt az enyhítő körülmények figyelembe vételével hatónapi börtönrre ítélté.

Iskolák örökbecfogadása

A newyorki rádió bejelentette, hogy Északamerika hajlandó 16 ezer európai iskolát örökbecfogadni. Ez azt jelenti, hogy mind a 16 ezer iskolát újjáépíteti, tanítási eszközökkel ellátja és gondoskodik a gyermekek ruházatáról és tanszereiről.

Mielőtt arany, ezüst,
brillians ékszerét
eladja,
mutassa meg
Szelecsényinek
SAS-UTCA 2.

Aprított tűzifa nagy imre
latelapén

Hirdetések

Kovács Lajos Teleki u. 45. sz. a. lakosnak a Teleki u. 45. sz. alatti telken timár telep felállíthatása céljából az elsőfokú iparhatóság-hoz benyújtott kérelme és az 1884:XVII. tc. 27. §-a alapján a helyszíni tárgyalást 1945. év december 7. napjára 11 óra tíz-től ki. Erről a kérdéses telek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesitem, hogy mindazok kik a tervezett telep ellen bármilyen okból kifogást akarnak tenni, azt az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth u. 20. sz. földszint 33. sz.) a tárgyalás napjára írásban, a helyszíni tárgyalás napjára írásban, a helyszíntárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik.

Hácházai Bálint Teleki u. 88. sz. alatti lakosnak a Teleki u. 88. sz. alatti telken timártelep felállíthatása céljából az elsőfokú iparhatóság-hoz benyújtott kérelme és az 1884:XVII. tc. 27. §-a alapján a helyszíni tárgyalást 1945. december 7. napján d. e. 11 óra tíz-től ki. Erről a kérdéses telek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesitem, hogy mindazok kik a tervezett telep ellen bármilyen okból kifogást akarnak tenni, azt az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth u. 20. sz. földszint 33. sz.) a tárgyalás napjára írásban, a helyszíni tárgyalás napjára írásban, a helyszíntárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik.

Szöllösi István Csokonai utca 44. szám alatti lakosnak a Tóth Árpád utca 66-68. szám alatti telken timár telep felállíthatása céljából az elsőfokú iparhatóság-hoz benyújtott kérelme és az 1884:XVII. tc. 27. §-a alapján a helyszíni tárgyalást 1945. december 7-én d. e. 12 óra tíz-től ki. Erről a kérdéses telek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesitem, hogy mindazok kik a tervezett telep ellen bármilyen okból kifogást akarnak tenni, azt az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth u. 20. sz. földszint 33. sz.) a tárgyalás napjára írásban, a helyszíni tárgyalás napjára írásban, a helyszíntárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik.

Kovács József Teleki u. 31. sz. alatti lakosnak a Teleki u. 31. sz. alatti telken asztalos, illetve mechanikai géperőre berendezett telep felállíthatása céljából az elsőfokú iparhatóság-hoz benyújtott kérelme és az 1884:XVII. tc. 27. paragrafusa alapján a helyszíni tárgyalást 1945. évi december 7-én délelőtt 10 óra tíz-től ki. Erről a kérdéses telek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesitem, hogy mindazok kik a tervezett telep ellen bármilyen okból kifogást akarnak tenni, azt az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth u. 20. sz. földszint 33. sz.) a tárgyalás napjára írásban, a helyszíni tárgyalás napjára írásban, a helyszíntárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik.

I. fokú iparhatóság vezetője.

VÁGÓ-FÉRFIRUKA
Piac és Széchenyi utca sarok.

Letelepedési engedély

A debreceni rendőrség a napokban felhívást bocsát ki, amelynek értelmében letelepedési engedélyt kell kérni mindazoknak, akik 1944 március 19. előtt nem voltak debreceni lakosok és azóta kerültek a város területére. A letelepedési engedélyt kérők ügyében a rendőrség esetenként vizsgálatot indít és egyenként véleményezi az engedély megadását.

Használt gyermektelepítésre

A népjóléti miniszter kezdeményezésére a pénzügyminisztérium husz millió pengő segélyt folyósított a Kiszgaza Párt által szervezett gyermektelepítési akció költségeinek fedezésére.

Streicher bírtoka

Streichernek, Németország egyik háborús főbűnösnek birtokát egy zsidó jótékony szervezet vette át.

Színház — Mozi

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szerda d. u. Hapsugárka
Szerda este Mária főhadnagy
Csütörtök Mária főhadnagy

KAMARA SZÍNHÁZ
Mindén este Borsosmánya

PETŐFI MOZGÓ: Zenés amerikai film: „A nagy keringő”
Híradó, háborús bűnösök. Előadások kizárólag d. e. 11. d. u. 1/4 és 1/6 órakor.

APOLLÓ MOZGÓ: Ida regénye
Ma előadások: d. e. 10. d. u. 1/4 és 1/6 órakor.
Pénztár reggel 9 óratól.

IRÓGÉP
vétel JAVÍTÁS eladás
szakszerű jutányos
kiszolgálás
MOLNÁR SÁNDOR
Irodagépek szaküzletében
Piac-utca 58.

VÁGÓ-CIPŐ
Piac és Széchenyi utca sarok.

**Flanelárak, fejkendők,
cőrak nagy választékban**
WIENER (Kádár)
KOSSUTH-UTCA 27.

**CIPŐT nálam
VEGYEN**
PIRI cipőüzlet
Szent Anna-u. 5. sz.

**Fotóciikk, játékaru,
ajándék tárgyak**
BERZÉKI Piac-u. 38.

CSERÉPKÁLYHÁK-KANDALLÓK
átrakását, tisztítását és javítását
isz helyek, vaskályhák,
cukrászkezemecskék samottozását
helyben és vidéken vállalok.
Laczkó és Gönczi
Béla József
kályhás mesterek
Báthlyány-u. 11., Piac-u. 40.
Hangya átjáró. Kész kályhák és
kandallók állandó raktáron.

HIREK

A Kossuth-utcai egyházrész díszteremének tagjai lelkéjszót alkalmatosság mellett rendkívül eredményes gyűjtést folytattak le az Országos Református Szeretetszövetség debreceni, Teleki utcai árvaházának javára. Az összegyűlt nagymennyiségű élelmiszer és pénzadomány az árvaház november havi ellátását hűségeesen fedezte. Ezúton mond köszönetet az árvaház vezetőségének.

A Véleményező Bizottság folyó hó 7-én, pénteken délután 2 órakor a Kamara hivatalos helyiségében ülést tart, amelyre ezúton hívja meg a tagokat a Kamara.

A halápi állami erdőhivatal beváltja a város által kibocsátott és a halápi erdőhivatal által felülhelyezett fanyaltványokat, amelyek f. évi április havi keltezésűek. Az utalványok beválthatóak december hó 15-ig. Fakiadási napok: hétfő, szerda és szombat. Útvonal: Vámospercsi út, halápi csárda, Erdőhivatal. A fakiadás Pihóhegyi védterületben történik Vigh Gyula főerdőmérnök. A város által később kiadott utalványok kiadás ideje szintén közelve lesz a napi lapokban. A meghirdetett időpontban be nem váltott, lekészett utalványokra a fakiadás csak az összes utalványok beváltása után, szintén hirdetés alapján fog történni. Halápi Állami Erdőhivatal.

Dr. Klamartsk Antal VIII. ker. városi orvos rendelését a Nyilas-telepi ref. lelkéjszói hivatal irodájában tartja d. e. 8-10-ig. Tisztifőorvos.

Vádirát egy SS katona ellen. A debreceni népbizottság most készítette el a vádiratot Nagy László 24 éves csukmól lakos ellen, aki a múlt évben állítólag belépett a német SS kötelékbe. Nagy László tagadja a vádat, de Ferenc Béla tanu állítja.

Állami gimnáziumban magánvizsgákot f. hó 10-13, eretségi vizsgákot 13-22.

Figyelem! Vasárnap számban nevmel között otromba, izéstelen apróhirdetés nem tölem ered. Dr. Sallay.

Háromévi fegyház alárcos rablásért. A debreceni törvényszék kedden vonta felülöességre Pozsgai József 21 éves derecskei fiatalsámbert, akit többrendbeli lopással és rablásal vádozt az államügyészség. Pozsgai Hódv Lajos tanyá árol ruháneműeket loptott, míg Vég Sándort fegyverrel a kezében, fekete álarcot húzva arcára, idegen szavakat kiáltozva kényszeríteti akarta, hogy a bakanca adja át neki. Amikor Vég futni kezdett, utána lött, majd a tanyájára hatolt be és az ablakon át zörgetett, pénzt szalonnát, enivalót követelt. Hetven pengőt és egy kiló szalonnát adtak át neki az ablakon. A bíróság előtt Pozsgai beismerő vallomást tett. A törvényszék háromévi fegyházra ítélte jogerősen.

A tanyai rendőrségen felléjontést tettek, hogy a Bánk és Nagycsere erdei állandóan loptják a fát. A városban pedig egy Zeigmond Imre nevű szélhámos garázdálkodik, aki 20 000 pengős áron árusítja a fa ólét és a kapott előlegekkel eltűnik. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

A várnegyel rendőrség internálta Nagy József volt mkepercési főjegyzőt, aki a múlt év őszén elment kült és nemrég tért vissza. Nagy József a rendőrség megállapítása szerint népellenes magatartást tanúsított és németbarát kijelentéseket tett.

Simai gyorsíróiskolában beiratkozás megkezdődött a gyorsírással, gépírás és kereskedelmi számírtást tanfolyamára. Államvizsga. Piac u. 73. Vasútkedvezmény.

Naményiné gyorsíróiskolájában decembertől tanfolyamkezdés. Államvizsga, államérvényes bizonyítvány. Piac 58. Lincolumházban.

A „nyugatosok“ és a Románián át hazatérő hadifoglyok ügye

Kövér Marcell vezérőrnagy, a VI. honvédkerület parancsnoka tegnap sajtófogadást rendezett, amelyen megjelent többek között Simonffy-Tóth Ernő vezérkari őrnagy is. Kövér vezérőrnagy, aki tegnap érkezett haza Romániából, részletes tájékoztatót adott utjának eredményéről. A tárgyalások mindvégig a magyar-román barátság jegyében folytak le s azok eredményeképpen a román hatóságok a Szovjet-Unióból Románia területére érkező magyar hadifoglyszállítmányokat a továbbutazás meggyorsításával a jövőben lényeges segítségben részesítik.

A sajtófogadáson a nyugatról hazatérő, vagy még ezután hazatérő tisztek és alliztek ügyével kapcsolatban Kövér vezérőrnagy többek között kijelentette, hogy a demokratikus honvédségnek is célja és érdeke, hogy ezek a „nyugatosok“ ne kerülhessenek be a demokratikus honvédség kötelékébe.

A katonai igazolóbizottságok, amelyekben túlsúlyban a demokratikus pártok képviselői vannak, a hazatérő tisztek igazolása körül a legnagyobb társ-

gyilagossággal járnak el. Igen megnehezíti a bizottságok munkáját a társadalomnak az igazolásokkal szemben elfoglalt teljes közönysége, valamint az, hogy a hazatérők igen gyakran pártigazolásokot mutatnak fel feddhetetlen előéletük bizonyítására. A tapasztalat azt mutatja, — mint az szöbake-rült, — hogy minél később tér haza nyugatról valaki, annál több tartanivalója van az igazoló eljárástól s annál radikálisabb pártok felé orientálódnak abban a reményben, hogy így megmenthetik egyéni egzisztenciájukat.

Kövér vezérőrnagy kijelentése szerint a VI. honvédkerület parancsnoksága egyébként arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nyugatról hazatérő tiszteket a jövőben a beosztásban még akkor is mellőzni fogja, ha azokat egyébként terhelő adatok hiányában az igazolóbizottságok igazolták. Ezzel kapcsolatban a honvédkerület felterjesztéssel élt a honvédelmi miniszterhez s megfelelő intézkedés gyors megtételével rövidesen nyugvópontot jertemének a „nyugatosok“ ügyében.

A debreceni népbírósági botrányról jelentést tesznek az igazságügyminiszternek

A véres botrányról végződött népbírósági tárgyalás, amelyen tüntetők szervezeten felvonultak és botlaj, husángyal, késsel ütöték bántalmazták a népbírósági tanács több tagját, a vádlottat, dr. Poroszlay Ferenc főszolgabíró, jelenvolt feleségét és több tanut, bírósági része nagyvonásokban befolyásolt egyelőre. Dr. Tomola Béla tanácselnök megtette részletes jelentését úgy az igazságügyminiszterhez, mint a debreceni törvényszék elnökéhez.

Dr. Györfly Tibor népbizápsz hétfőn Budapestre utazott és személyesen tesz jelentést az igazságügyminiszteriumban és az ott kapott utasítás alapján teszi meg a további intézkedést népbizászségi vonalon dr. Jakabinyi Béla népbizászségi igazolóban, aki már beadta jelentését. A további intézkedés a rendőrség dolga: utólag megállapítani, — ha már a helyszínen nem tette meg azonnal, — a verkedők névsorát és ellenük az eljárást megindítani — a bíróság előállítani őket. Eddig még egyetlen letartóztatás sem történt.

Segítségére kívánunk lenni a nyomozásnak, amikor közöljük, hogy hozzánk érkezett bejelentések ifj. Nagy Lajos hadházi, Gölyásmalom-u. 2. szám alatti lakost, B. Nagy Imrét és Szénassy Józsefet gyanúsítják a véres votny kezdemenyezésével. A rendőrség feladata kivizsálni mennyiben felel ez meg a tényeknek.

A burgonya ára

Ertesítem a közönységet, hogy a Közéllatási Miniszter úr rendjele szerint a burgonya termelői ára 160 P, nagykereskedői ára 370 P és fogyasztói ára 500 P fátára való tekintet nélkül. — Polgármester.

Közönősé szava

A Debreceni Helyiérdek Váslat többszáz nyugdíjasa nevében írjuk ezeket a sorokat. Mi, akik 30-49 éven keresztül becsületesen dolgoztunk és hűségelel szolgáltunk a Helyiérdekű érdekeink, most minden képezetet felülmuló körülmények között tengődünk. Az árak hónapok óta emelkednek, de mi még most is nevétségesen csekély „ileményt“ kapunk és emellet még a ténylageseknek juttatott különféle ellátásokból is kivanagyunk rekesztve. Az igazgatóság nem hajlandó semmiféle fizetésemeléslről tudni s állítólag a budapesti Vasútforgalmi Részvénytársaság igazgatósága is kijelentette: a nyugdíjásoknak pedig semmit! Holott pedig a mi nyugdíjunknak a Máv. nyugdíjaisához kellent igazodni. Ilyen körülmények között a legnagyobb kétségbeeséssel nézünk a bekövetkező tél elé. Nincs élelmünk, nincs tüzölünk és fizetés sem kapunk. Idősebb korban vagyunk és már nem bírjuk úgy e rettenetes nélkülözést. Több Hév. nyugdíjas.

2 kg burgonyát osztanak

A legutóbb kiosztott burgonyalegyek 1-es számú szelvényére a közéllatási ügyosztály a kiskereskedőkön keresztül kgként 500 pengős fogyasztói áriban 2 kg. burgonyát oszt ki. A kereskedők a megfelelő mennyiségű burgonyát a Népszövetkezetben vehetik át.

Polgármester.

Meg lehet-e tartani...

A debreceni népbíróság szerdára négy kisebb ügyben tűzött ki fő-tárgyalást, de csak a helyszínen derül ki, hogy meg lehet-e tartani a tárgyalást. Egyfelől két ügyben már értesítés érkezett, hogy az érdekeltek, tanak csak akkor tudnak bejenni, ha vonajárat lesz. Fekete Dánielné fehérgyarmati asszony ügyében valószínűleg nem lesz fő-tárgyalás és sok vidéki tanu megérkezése is bizonytalan.

De más oldalról a legutóbbi véres népbírósági tárgyalás hullámai sem üttek el. Több népbíró nem kíván részt venni többet népbírósági tárgyaláson és kérdés, hogy a póttagok megjelennek-e a tárgyaláson. Dr. Tomola Béla elnök megtette a tárgyalás megtartására az előkészületeket, de csak a tárgyalás időpontjában állapítható meg, hogy tud-e tárgyalni a sok akadály miatt.

HÓRA ENDRE óra- és ékszerüzlete és műhelye még ma is KOSSUTH-U. 2. szám alatt van. Új üzlet: Piac-u. 20. Városház épület. Arany beváltás.

Álomvilág táru szemé elé a DEBRECENI VÁSARON a KASZANYITZKY cég vitrinjéből, ahol szebbnél szebb herendi porcellánok vannak kiállítva.

Mindent 1 helyen
Férfiaknak: Kalap, Nyakkendő, Fehérmű, Pullover
Hölgyeknek: divat pullover, sál, fehérmű, harisnya
BLEICH BÉLA-tól Piac-utca 49.

A FUGGETLEN KISGAZDA FÖLDMUNKÁS és POLGÁRI PÁRT HIREI

Azok a nyugdíjas tanítók, tanárok és lelkészek, akik nyugdíjukat az utóbbi időben csak késedelmesen, vagy egyáltalán nem kapták meg, sürgősen jelentkezzenek a pártközpontba Péterffy József igazgatónál.

A Független Ifjúság tagjai, akik ifjúsági igazolványukat még nem kapták meg, jelentkezzenek a hivatalos órák alatt az ifjúsági irodában.

A Független Ifjúság ma, szerdán délután 3 órai kezdettel taggyűlést tart a nagyteremben. A taggyűlésen a vezetőség beszámolót tart a Független Ifjúság országos kongresszusáról.

A női tagozat csütörtökön délután 3 órakor a pártszervezet kistermében tagértekezletet tart. Tárgysorozat: 1. Bognár Imréné beszámoló budapesti útjáról. 2. Hadifogolytelevezés. 3. Karácsonyi ruhaakció. 4. Népkehely felállításának megbeszélése. A taggyűlésen valamennyi női tag pontosan jelenjen meg.

A Kintléi Sportegyesület a női tagozattal karöltve csütörtökön délután 3 órai kezdettel a pártszervezet nagytermében mikulásnapi táncdélutánt rendez.

A párt vezetősége felhívja a párttagokat, hogy a decemberi, valamint az esetleg elmaradt tagdíjait a pártirodában a hivatalos órák alatt rendezzék.

Az evangélikus egyház új tisztikara

A debreceni evangélikus egyház most tartotta tisztújító közgyűlést és vasárnap az istentisztelet kapcsán iktatta be tisztáskába az új, megválasztott tisztikart és az egyháztanács új tagjait, akik ugyanakkor az esküt is letették. Egyházközségi felügyelő újrát Tamesányi Gábor ny. ezredes lett. Pénzügyi gondnok Horváth Gyula máv főtanácsos, gazdasági gondnok Fábán József építőmester, adóügyi gondnok Zajtai János főkönyvelő, templomgondnok Benedikty József ny. máv. főművezető, jegyző Beczkó Béla műszaki igazgató, ügyész dr. Nyíri László ügyvéd, pénztáros Schlichta Sándor és Tarján János, számvizsgáló Sztano Lajos, ellenőr Szicsei Pál pótamster. Az egyháztanács új tagjai: pisztelbeli tag Schulek Tibor táborig alesperes, rendes tagok ifj. Benedikty József máv. lakatos, Zerevsky Zoltán detektivfelügyelő, Dékány Béla máv. altiszt, Flachbart Ernő egyetemi tanár, Füleki Gyula telekkönyvvezető, Garamvolgyi Miklós tanár, Homola László máv. főfelügyelő, Hornyacsak Auror póstatitkár, Horváth Károly kereskedő. Kapi Gyula kat. főtiszt, Kontsek Imre máv. főintéző, Lipták Imre kereskedő, Máyer Emil mérnök, Morocz István máv. esztergályos, Pauló István vésnök, Polgár Sándor, Sáry Gyula mozdonyvezető, Somlyai Márton máv. esztergályos, Várhalmi János szabó, Szluka Ferenc városi tisztviselő, Szurok József szabó, Kapi Béla máv. főszer-tárnok, Estók Sándor felsőiparis-kolai tanár, Longauer Albin tanár, dr. Nagy Zsolt városi aljegyző, Scherfel László egyetemi tisztviselő. Az új presbiterekhez Tomcsányi Gábor egyházközségi fel-ügyelő intézett magasszavnyalású beszédeket.

VAGYONMENTŐ, Bádagos u. 1.

— Alkajosos betörő Barna Pász ny. számtanácsos Csapó-utcai lakásából 60 millió értékben ruhákat, szöveteket és búndákat vitt el az éjszaka folyamán. Az elmult éjszaka egyébként még másik két helyen betörték a Csapó-utcan hasonló módon.

— Letörték és kirabolták ismeretlen támadók Gombos Istvánné halápi lakost, aki két társával együtt vagat, baromfit hozott be a debreceni piacra. Társaitól szintén elvették a náuk levő élelmiszert.

— Betegsége miatt felakasztotta magát a nyárikonyha ablakkeresztfájára Vándor Imre 82 éves aggastyán. Családtagjai idejében észrevették és sikerült megmenteni.

— Markos László kőbányai lakost, aki Budapestben, Miskolcon, Szolnokon követett el betöréseket a debreceni rendőrség körözés alapján elfogta.

Férfi és női szövetek, bölösörök nagy választékban vásárolhatóak Tisztelt Tisztiházban Piac-u. 22. (Első Takarékpénztár).

Üzlethelyiséget keresek, ajánlóját jutalomba részesítem. Egy jó karban levő sparhelt veszek. Friedman, Csokonai-u. 3.

A legszebb fehérműk hozott anyagból is KELLER EDÉNÉ szalonjában készülnek. Batthyány-u. 9.

Fodrász üzletemet visszahelyeztem Deák Ferenc-utca 14. sz. alá, Iparkamara épületébe. Kérem vendégeim szives pártfogását. PELLÉS fodrász

Ha jó női száras és fél cipőt akar nézze meg PÁSTINÁL RÓZSA-UTCA 2.

Aranyért legtöbbet a készítő fizet. Moskovics Sándor Piac-utca 41. Javítások gyorsan készülnek.

Nánunk még sem volt?! Jöjjenek! ARANYAT, ezüstöt, bronzot MAGAS ÁRban átvesszünk FELDEHÉI és HAJDU ezüstöt Piac-utca 39. szám. Ékszerkészítés, javítás.

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árat ér el STASSIK LAJOS ékszerész Piac-u. 56.

Megnyilt KLEIN LÁSZLÓ látszerész szaküzlete Piac-utca 27. Simonffy-utca sarok.

